

Stockholm 2012-02-29

Jordbruksdepartementet
103 33 Stockholm

**Ang Förslag till reform av den gemensamma jordbrukspolitiken (CAP) efter 2013
(L2011/3351)**

Föreningen Foder och Spannmål (FS) har beretts möjlighet att yttra sig över Kommissionens förslag till förändringar av EU:s jordbrukspolitik och får med anledning därav anföra följande.

Sedan slutet av 1990-talet har EU successivt genomfört stora förändringar av den gemensamma jordbrukspolitiken. Det har funnits ett tydligt fokus på avreglering av i första hand de mest marknadsstörande inslagen. Denna politik har i stort varit framgångsrik, även om det också finns betydande negativa konsekvenser, t ex ifråga om inlåsnings effekter och byråkrati.

FS:s medlemsföretag har i första hand direkt berörts av marknadsordningen för spannmål. Där har mycket stora reformer redan genomförts innebärande att interventionssystemet i det närmaste avvecklats. I det förslag som Kommissionen nu lagt berörs inte marknadsordningarna i nämnvärd omfattning, utan fokus ligger framförallt på de direkta stödformerna till lantbruket. I dessa avseenden vill FS i första hand hänvisa till LRF:s remissvar, men vill i sammanhanget framhålla några viktiga aspekter som vi anser vara av stor allmän betydelse inför kommande förändringar av CAP och, inte minst, den svenska tillämpningen.

- Det svenska jordbruket lever på en europeisk marknad. CAP måste därför vara gemensam för de 27 länderna och gemensamt finansierad. Förändringar av dessa grundprinciper skulle vara skadliga både för Sverige och EU.
- Det finns en tendens att varje reform av CAP har en ambition att reglerna skall förenklas för att sedan resultatet blivit det motsatta. Denna gång är det av största vikt att man tar denna ambition på största allvar. Enkelhet och minskad byråkrati är mål som bör ligga mycket högt upp på prioriteringslistan inför en ny reform.

- Reformen måste ge förutsättningar för utveckling och konkurrenskraft. FS ser en risk i att de förändringar av stöden som föreslås kommer att medföra inlåsnings effekter och förhindra en naturlig och viktig strukturomvandling. Systemet måste stödjs, inte förhindra, en utveckling av lantbrukets produktivitet.
- Såväl EU som Sverige bör avhålla sig från att sätta upp produktionsmål för olika produktionsformer. Detta är något som bör hanteras av marknaden. FS anser det vara mycket olyckligt och principiellt tveksamt att med politiska mål och ekonomiska styrmedel inom CAP främja ett produktionskoncept framför ett annat.
- När grunderna i EU:s jordbrukspolitik lades fast för ca 60 år sedan rådde livsmedelsbrist. När reformerna av CAP startade rådde stora olönsamma produktionsöverskott. Det finns mycket som tyder på att vi de senaste åren åter fått ett paradigmskifte ifråga om efterfrågan på livsmedel. Detta måste man ta fasta på i nu aktuell reform. Det finns således inget egenvärde i att bromsa produktionsutvecklingen, tvärtom bör man stimulera till lönsam odling och produktion. I dagsläget finns betydande arealer som pga stödsystemets utformning mer eller mindre ligger för fåfot.

Avslutningsvis vill FS framhålla betydelsen av att svenska lantbrukare ges samma konkurrensvillkor som sina kollegor och konkurrenter i EU. Det är ett faktum att vi i många fall har strängare krav på vår produktion än vad som är fallet i andra EU-länder, vilket allvarligt hämmar det svenska lantbrukets utveckling. Detta bör beaktas när den framtida politiken skall implementeras. Det finns tyvärr en osund tendens att Sverige gärna genomför reformer som öppnar för lika konkurrensvillkor när det innebär mindre pengar till det svenska jordbruket. När en motsvarande reform skulle minska intäkterna till statskassan, synes inte detta med lika konkurrensvillkor verka lika intressant. FS efterlyser därför en konsekvens i den svenska politiken som i högre utsträckning ger jordbruket marknadsmässiga villkor över hela linjen, inte bara när det passar statskassans kortsiktiga perspektiv eller kan ge kortsiktiga politiska vinster.

Stockholm som ovan

Föreningen Foder och Spannmål

Håkan Söderlund/

Erik Hartman